

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 161

Maribor, sreda 18. julija 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Rečur pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejema v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglaso sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zdravstvena služba v občinah mariborske oblasti

DRUGI DAN ZASEDANJA OBLASTNE SKUPŠČINE. — OKROŽNI ZDRAVNIKI. — VEČINA ZAVRAČA UMETNE PREDLOGE OPOZICIJE. — UVEDBA O ZDRAVSTVENI SLUŽBI SPREJETA. — OBTOŽBA OBLASTNEGA ODBORA.

Maribor, 18. julija.

Za sedanje zasedanje oblastne skupščine je vladalo veliko zanimanje. To je naravno. Javnost je pričakovala, da oblastna skupščina obsodi zločin v narodni skupščini — in predvsem jo je zanimalo, kako se bo obnašala večina. Ljudje so videli, sodili in odšli. Znak, da jim ni vse sveto, kar čitajo v »Slovencu«.

Danes je dolgo samoval na galeriji samo en poslušalec; polagoma so prihajali še nekateri ter zopet odhajali.

Samoupravna zdravstvena služba v občinah oblasti izven avtonomnih se je kot prva obravnavala na današnji seji. O osnutku uredbe je poročal dr. Veble. Zdravstveni službi na deželi dela mnogo zaprek različnost v zdravstveni zakonodaji. Na področju oblasti so ostale tri: štajerska, koroška in madžarska. Nekdanja pokrajinska vlada je sicer razširila nekdanje kranjske zdravstvene navedbe po Sloveniji, štajerske pa posebej še na Prekmurje, potreba cestne uredbe je pa ostala. Po predloženi uredbi, ki se v glavnem opira na biv. štajerski zakon iz l. 1909, se oblast razdeli v zdravstvena okrožja, ki obsegajo eno ali več kraljevih občin po možnosti istega sodnega okraja. Zdravstvena okrožja določa, spreminja in ukinja oblastni odbor po zaslišanju občinskih odborov sporazumno z velikim županom. Ako se posamezne občine ne izjavijo glede pripadnosti k zdravstvenemu okrožju v enem mesecu, ko stopi ta uredba v veljavo, jih oblastni odbor pridelil brez zaslišanja k enemu izmed zdravstvenih okrožij. Občina, ki oskrbuje sama zase po zakonu ji določene zdravstvene posle, tvori zdravstveno okrožje zase in jo zastopa po določenih občinskega reda občinski odbor. V zdravstvenih okrožjih, ki obstojijo iz več občin, se ustanovi za oskrbo vseh skupnih zadev zdravstvenega okrožja poseben zdravstveni odbor.

Od sedanjih 74 zdravniških okrožij je nekaj stalno nezasedenih. Zasedenih jih je 52, 10 jih ima substitute, ostala so pa nezasedena. Nova razdelitev predvideva še 4 okrožja in to v prvi vrsti za Medžimurje, kjer jih ni, ali so pa preobširna. V prvi vrsti se ozira uredba na

socijalno-higijenske potrebe

naroda, ker ne zadostuje zidati bolnice, marveč je treba pobijati predvsem boleznih in njih povode. Nadaljne najvažnejše naloge so: Izvrševanje zdravstvenopolicijskih predpisov glede živčevja, trgov, vodovodov, stanovanj itd. Skrb za zdravniško in babiško pomoč, kakor za r. šilna sredstva pri nenadnih smrtnih nevarnostih. Evidenca in nadzor najdencev, gluhomutcev, blaznežev in bebecv, ki niso oskrbovani v javnih zavodih. Ustanavljanje, vzdrževanje in uprava občinskih hiralnic ter infekcijskih bolnic, mrtvašnic in pokopališč. Sodelovanje pri organizaciji in izvrševanju zaščite mladine.

Za vsako zdravstveno okrožje se mora namestiti zdravnik z naslovom okrožnega, odnosno občinskega zdravnika. Selež okrožnega zdravnika določa oblastni odbor po zaslišanju zdravstvenega odbora. Okrožni zdravniki so dolžni brezplačno zdraviti ubožce ter so zavezani k brezplačnemu javnemu cepljenju v

svojem okrožju proti preskrbi cepiva in k brezplačni preiskavi odgnancev. O službi bo sledil še pravilnik.

Okrožnega zdravnika imenuje po razpisu oblastni odbor, po zaslišanju zdravstvenega odbora. V občini, ki tvori zdravstveno okrožje zase, imenuje svojega zdravnika občinski odbor s pristankom oblastnega odbora.

Sistemizirajo se tudi okrožne babice in uredba ureja za zdravnike in babice tudi prejemke. Zdravniške skupine so štiri: Prva z letno plačo 9000 Din s petletnicami brez krajevnih doklad, ostale pa s krajevnimi dokladami. Oskrbljene so tudi vdove zdravnikov.

V generalno debato je posegel kot prvi posl. Petovar, ki je grajal zlasti, da se oblastnemu odboru po uredbi prepušča vse, občinam malo, skupščini nič. Pogreša tudi definicijo: kdo je siromak. Zdravniki naj bi se imenovali po predlogu okrožij, 3letni službeni provizorij je pa krivičen.

Posl. dr. Kečkeš je navajal, da je na vasi že taka psihoza, ki dela težave zdravniku. Vaščan misli, da je mestni zdravnik boljši in ker mora v mesto v lekarno, gre obenem tudi k zdravniku. Prejemki (750—1500 Din mesečno) zaslužijo samo ime podpore, ko imajo po Medmurju celo nekvalificirani občinski uslužbenci po 2000 Din plače. Težko bo zasesti vsa mesta. Uredba ne upošteva oženjenih zdravnikov in pogoj 2letne prakse je pretežak.

V debato — splošno in podrobo — so posegli še mnogi poslanci opozicije, sprožili so mnogo važna vprašanja, n. pr.: število okrožij, centralna lekarna, zlasti pa eksistenčna vprašanja zdravnikov kakor dolgi provizorij, odpovedi itd. Dobilivali so pa odgovore: »To ne spada sem, to ni potrebno, boljše je tako, kakor je v predlogu« in tako ni čuda, da je poslanec dr. Baričević (KDK) moral naglasiti, da oblastni odbor ni Bog, si bi vse vedel in znal. Cemu se sploh razpravlja, če je že vse vnaprej določeno in če se ne sprejme nobenih, še tako stvarnih in dobro mišljenih pripomb.

Proti nekaterim točkam, tako proti čl. 5 je glasovala vsa opozicija, v celoti je bila pa uredba soglasno sprejeta.

Ker je bilo že poldvanajstih, so se odredile za popoldne seje odsekov, nadaljevanje skupščinskega zasedanja pa za jutri ob osmih.

Tajnik Stabej je pričel s čitanjem predlogov. Prvi je bil včeraj objavljeni predlog obtožbe oblastnega odbora radi nezakonitih strankarsko-političnih sklepov. Med čitanjem si je tajnik sam kot prvi dovolil kritiko predloga in medklince, pri katerih je kot prvi pomagal odbornik Hrastelj, sedeč spredaj ob predsedniški mizi. Naravno, da se je odgovarjalo.

Nato je vstal predsednik s pozivom k redu in tonu, dostojnemu skupščine. Dr. Baričević in drugi so zaklicali: »Kaj pa tajnik, ali ni on izzival?« — Predsednik je izjavil, da mu je razprava o nujnem predlogu ljuba ter je pozval, naj se nujnost sprejme. To se je zgodilo in o predlogu se bo razpravljalo jutri. Odsekom so se izročili še razni drugi predlogi.

Umor novega predsednika mehikanske republike

GENERAL OBREGON UBIT S PETIMI STRELI IZ SAMOKRESA. — KLERIKALNA ZAROTA. — ATENTATOR ARETIRAN.

MEHIKA, 18. julija. Včeraj, ob dveh popoldne je bil izvršen na novo izvoljenega predsednika mehikanske republike, generala Obregona, atentat. General je bil na banketu, ki je bil prirejen njemu na čast v naselbini Tanager pri Mehiki. Okrog dveh popoldne je stopil iz restavracije na ulico, da se v senci nekoliko ohladi. V tem trenutku je skočil k njemu 22letni moški in oddal nanj iz neposredne bližine zaporedoma 5 streliv iz samokresa. Smrtno zadet v glavo in prsa, se je zgrudil general Obregon takoj mrtev na tla. Atentator je skušal po zločinu pobegniti, vendar so ga kmalu prijeli in odvedli v zapor. Na kraj atentata poklicani zdravnik je mogel samo ugotoviti, da je Obregon mrtev. Dve krogli sta šli skozi glavo, ena skozi srce, dve pa sta običali

v pljučih. Identiteta atentatorja in motiv napada še nista ugotovljena.

Atentator se baje piše Jean Escupilarso. Domneva se, da gre za klerikalno zaroto, ki je hotela odstraniti generala Obregona, o katerem je znano, da hoče nadaljevati Callesovo politiko.

Vest o umoru novo izvoljenega predsednika mehikanske republike se je bliskoma razširila po vsej republiko in povzročila med prebivalstvom silno razburjenje. V nekaterih mestih je že prišlo do krvavega pokolja med pristaši in nasprotniki generala Obregona. Na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih.

Vsled smrti novega predsednika, generala Obregona, ostane naibriže general Calles še nadaljna tri leta predsednik mehikanske republike.

Prihod poslanikov Giurića in Rakića v Beograd

GENERAL HADŽIĆ PRIČNE DANES POSVETOVANJA Z NAŠIM LONDONSKIM IN RIMSKIM POSLANIKOM.

BEograd, 18. julija. Kraljevi mandatar general Hadžić je tudi danes nadaljeval svoje razgovore z raznimi ministrskimi kandidati. Dopoldne se je delj časa posvetoval z zdravnikom dr. Račićem iz Splita in bivšim splitskim županom dr. Tartaglio, ki je bil potem sprejet od kralja v posebni avdienci. Odhajajoč iz dvora je izjavil novinarjem, da je razložil kraljevemu mandatarju razmere v Dalmaciji in pojasnil, kako stališče zavzema dalmatinsko ljudstvo napram nevtralni vladi in kaj tudi od nje pričakuje.

Londonski poslanik dr. Gjurčić in rimski poslanik dr. Rakić sta prispela danes opoldne z orijentskim vlakom v Beograd. Pričakuje se, da bo general Hadžić konferiral z njimi že danes popoldne in da je zato že v najkrajšem času pričakovati odločitve v krizi.

Tekom dopoldneva je imel general Hadžić tudi konferenco z bivšim bankovnim svetnikom dr. Zoričićem iz Zagreba in z načelnikom v ministrstvu za vere, dr. Lanoševićem. Opoldne je bil kraljevi mandatar zopet na dvoru, da poroča kralju o rezultatu svojih razgovorov.

Demisija bolgarskega poslanika v Beogradu

BEograd, 18. julija. Iz Sofije se poroča, da je bolgarski poslanik na našem dvoru, dr. Vakarelski, ki se tuudi sedaj v Sofiji, čim je zvedel za atentat na Žiko Lazića v Beogradu, podal vladi svojo ostavko kot beograjski poslanik. Za njegovega naslednika bo imenovan sofijski vseučiliški profesor dr. Mišajkov, znan za govornik zbližanja med Bolgarsko in Jugoslavijo.

Vanče Mihajlov izključen od revolucionarjev

SOFIJA, 18. julija. Makedonski revolucionarni komite je izključil V. Mihajlova iz svoje organizacije, ker je

s tem, da je dal na lastno pest usmrtiti generala Protogerova, kršil pravila organizacije, po katerih so vsi trije predsedniki organizacije enakopravni in ne morejo drug proti drugemu izrekatii smrtne obsodbe.

NEWYORK, 18. julija. Včeraj je nastopilo v temperaturi znatno ohlajenje. Tropska vročina, ki je trajala tri tedne, je zahtevala samo v Newyorku nad 300 smrtnih človeških žrtev, več tisoč pa jih je vsled solnčarice omedlelo in so potem okrevali.

PRAGA, 18. julija. O priliki proslave desetletnice ustanovitve češkoslovaške republike, bo izdana na Češkoslovaškem zelo obširna amnestija, ki bo še večja, kakor o priliki predsedniških volitev.

Odseki razpravljajo popoldne o sledenjem:

1. Osnutek uredbe, s katero se izpreminjajo določila zakona z dne 14. junija 1866 deželnega zakonika za Štajersko št. 19 o sestavi o volilnem redu in o konstituiranju okrajnih zastopov in okrajnih odborov.

2. Osnutek uredbe o zaščiti dece in mladine v mariborski oblasti.

3. Osnutek uredbe, s katero se razveljavlja zakon z dne 5. junija 1876 dežel-

nega zakonika za Štajersko št. 24, glede ustanovitve deželnega šolskega sklada.

4. Osnutek uredbe, v katero se izpreminja § 2. občinskega reda za Štajersko.

5. Predlog za ojačenje kredita z virmanom za ustanovitev domačih svinjerejskih vzgojevališč.

6. Predlog za odobritev sklepa, s katerim je bil Franc Božič imenovan za arhivskega uradnika pri komisariju za agrarne operacije.

Ob „vročinskih valih“

OSNOVNI ŽIVLJENSKI POGOJ: SOLNCE, ZRAK, VODA.

Dežele srednje Evrope redkokeđaj, obične močnejša vročina ali takozvani »vročinski val«, če jih pa — kakor n. pr. sedaj — potem je pa joj. To vsled tega, ker svet ni vaju vročine in — kar je glavno — ker je zelo konzervativen pri svoji noši in pri svojih šegah.

Ženske so naprednejše. Ženski svet je prožnejši in zato se je tudi ženska moda tako razvila, da prinaša v vročini ugodnosti, prave dobrote z izbiri blaga in kroja. Moška noša je daleč zadaj, ne razvija se in njene v pogledu higijene in udobnosti potrebne reforme zadevajo ob nepričakovane in nerazumljive težave in zapreke.

Kaj bi bili rekli stari Grki, veliki esteti in življenjski modrijani, če bi jim bil kdo pravil, da si bodo potomci celo vratove tlačili v tesne obode, vezali okrog pisane trakove, na glave pa dajali visoke in trde pinje? Nekdaj so bili seveda okrog vratu velikanski obroči trdih čipk in brokata, potem so prišli ovratniki štrleči do ušes in še rute povezane in zavozljane okrog, polagoma se je to reduciralo na današnje ovratnike, tako daleč pa le ne gre, da bi se tudi ti opustili, kadar so skrajno neprikladni. Pri vratu razprte srčice, kakršne so splošno v rabi v tropičnih krajih, niso prišle dalje ko do raznih organizacij in do uporabe le ob gotovih prilikah. Ni še pravih izgledov, da bi moški sedanjih generacij lahko s takimi srčicami hodili ne samo po planinah in sportnih igriščih, temveč tudi po vseh svojih vsakdanjih opravkih.

Dobrih 50 odstotkov današnjega moškega sveta se še krčevito drži ob največji vročini tesnih telovnikov in moda udara ta nesrečni svet še večkrat s posebnimi podlogami in vložki v ramenih suknj. Mož se poti, komaj diha, suknjič

je pa ob ramenih tako obšit, da bode žilna skozi blago. V trgovinah se lahko zve, da pri nas celo kratke spodnje hlače še niso prav udomačene. Vse je trdno povezano in zapeto, da se telo bogvaruj — ne bi prezračilo. Moška noša je tako nazadnjaška, da — če se že ne povzdigne do udobnega, lahkega kroja — niti začasno tega ne odloži, kar je človeku težko in kvarno.

Koliki reveži so javni službeni organi! Zakaj n. pr. morajo policisti vršiti svojo službo v težkih, temnih uniformah mesto v svetlih platnenih oblekah kakor v Angliji, Rusiji in v vseh tropičnih pokrajinah? Podobno je pri železničarjih, tramvajskih voznikih itd. Za varstvo proti mrazu dobijo vse mogoče: škornje iz slame in klobučevine, kučme, kožuhe, proti vročini pa toliko kot nič. Mož, ki mora vršiti pri vsej vročini do brade zapet v svojo tesno in težko obleko svojo naporno službo, trpi mnogo brez vsake potrebe, samo radi vladajoče zanikarnosti, ki ne dopusti, da bi se ljudje oblačili in ravnali po narodi.

Glavna zahteva prirodnega zdravega življenja je: solnce, zrak, voda. Tej zahtevi in potrebi se mora prilagoditi tudi obleka. Če je ženska moda pri vsej svoji navlaki že tako daleč na tej poti, zakaj ne bi bila tudi moška? Ob »vročinskih valih« se od vseh strani poroča o raznih nesrečah pri nepredvidnem kopanju, pri izletih in pri vsem drugem, česar se človek loti vsled vročine, a ne ve prav kako. Koliko nesreč bi šele bilo, če bi bila vročina večja in trajnejša! In to v glavnem vsled tega, ker je med našim človekom in naravo premalo stikov — ne kulturnih in ne instinktivnih, ki dajejo neciviliziranu varstvo proti vsakemu vremenu.

Kaj nam piše potnik z „rešpetlinom“

Doma sem z »Vrha pri Sv. Trojici« v Slovenskih goricah. Suša pritiska, viri usihavajo, potoki se sušijo. Žabe potujejo križem poljan ter iščejo mokrega zavetja pred — smrtjo. Kaj bo, kaj bo, če zavornica neba ne zazeera in brizgne svežilnega mokrila na nas. Kar čuti dovolj »perja« pod palcem, hiti v kopališče na oddih. Pravijo, da »gvircanje« viri kopališč nikdar ne usahnejo. Jaz pa sem boga revna stvar, imam v žepu samo par par... In vendar je tudi moja suha koža potrebna kopeli kakor dojenček maternih prs. Halo na pot proti Dravi, da skočim v njen val in se shladim en mal. Pa svoj »rešpetlin« ali kakor pravijo bolj »nobl« ljudje — daljnogled — vzamem na pot seboj.

Mahnem jo v smeri Vurbeka ter se priporočim njegovi sosedu Sv. Barbari, da se čimprej zalije moja suha želja.

Grede mimo senčnega gozdja, nastavim rešpetlin proti nebu, da morda izsledim kje tvorbo rešilnega oblaka na razpaljenem svodu. Iz gozdnega roba zaslišim dušljiv smeh. Nastavim »daljnogled« (ga vzamem vedno tudi na potovanja). »Hihihi! Ta ded je »pahjen« (nor), glej, pri belem dnevu klati zvezde z neba! — se sliši razločno sušljanje dveh žensk, ki sta zbežale v gozd s travnika pred nebesno žgalino. Zavijem prikrito ob gaj in se tudi položim v njega hladilni dih. Iz razgovora žensk spoznam, da je ena Marulek, druga Kopriva. Daljnogled igra in sprejema tale razgovor:

Marulek: »Veš Kopriva, če ne bo v peklju hujših pekljn, kakor je sedanja vročina, pa se ti ni treba bati.« — Kopriva: »Kozja prismojena, ti glej! Meni se res ni treba bati, saj se hvala Bogu po možnosti človeških slabosti držim vrhovne zapovedi: Varuj se hudega in stori dobro! A človek slabosti sem in še ženska zraven in le Bog je popoln in brez slabosti.« — Marulek: »Da, da, res je, res in prav imaš. Slabotni potniki smo v solzni dolini in križeva naša pot je polna postaj trpljenja, zmot in skušnjav. Blagor mu, kdor se tem zamore srečno ogniti!« — Kopriva: »Veš Marulek, ti si pa res figa. Kdor se hoče, pa se ogne — skušnjavam. Jaz že, če ne pa jih nečem. Trdna volja dviga človeka in

mu kameni značaj! Žalibog, kremenih značajev nam manjka. Vse se gubi v smradni luži morale nagih žab, da le zavriska juhe v trenutnem užitku. Glej Nobile! Da bi zabliskal v puhli slavi on in Mussolini, pa je odprl žrelo skušnjave, ki je strla in deloma požrla velmože mednarodnega slovesa. Nobile je strahopetno dvignil v beg svoje kričave pete in prepuštil zapeljane žrtve strašni usodi! Vrag ga naj in ne Bog! In ali je boljje z dr. Goroščem in njegovo gardo! Vse, kar je prav! Glej Marulek, saj veš, kako so kričali svoj čas na »policajdemokrate« ter na »radikalcentralizem« in vpili: avtonomija, avtonomija! Sedaj pa se je sam g. dr. Gorošec postavil za komandirja policajev in žandarmov in čitala si, kako je tekla nedolžna kri v Zagrebu in Beogradu. Za zrno leče iz vladnih jasil pa so zlezli hegemonizem in hrbet in vpijejo »živijo« centralizem, »živijo« tlačanstvo in to samo iz gole zavisti in strankarskega sovrašstva do ožjih svojih rodni bratov. In še duhovniki so poleg, ki naj bi oznanjevali Kristusovo ljubezen do bližnjega in pa njegovo resnico. Moje kraljestvo ni od tega sveta!« Marulek: »Res, žalostno je pa resnično, kar praviš. Zdi se mi, da bo duhovniška politična združba vero požrla. Saj je lahko največji goljuf, zadostuje že, da je pri duhovniški politični stranki in je vse prav in dobro. Ako ni pri tej stranki, pa je lahko najboljši človek in verni kristijan, pa bodo vpili: Brezverec, križajte ga!«

Ko sem to poslušal, sem od žalosti zaspal...

Zahvala.

Abiturijenti srednje vinarske in sadjarske šole se po dobro uspelem izletu na Češkoslovaško zahvaljujemo vsem, ki so nam pripomogli s svojimi denarnimi prispevki do uresničenja naših želj, videti Češkoslovaško. Razen vsem že enkrat v »Večerniku« imenovanim se zahvaljujemo še ljubljanskemu oblastnemu odboru, ki nam je nakazal 1500 Din podpore in Jugoslovanski eskomptni in hipotekarni banki v Zagrebu, ki nam je nakazala 250 Din. Prav posebno se zahvaljujemo ljubljanskemu oblastnemu odboru za lepo podporo in Posojilnici v Mariboru za prijaznost, da nam je dala na razpolago svoj čekovni račun pri zbiranju prispevkov,

Mariborski in dnevni drobiš

Poslanski klub KDK

Sinoči so se sestali oblastni poslanci SDS, HSS in SKS ter soglasno sklenili osnovanje enotnega kluba KDK. Seji je predsedoval kot starostni predsednik g. Arkovič, poslanec iz Medmurja. Predsednik kluba KDK je g. dr. Odič, podpredsednik g. Petovar, tajnik g. Lorber. Po komemoraciji za v skupščini padle žrtve je bila poslana pozdravna brojavka predsednikoma KDK Radiču in Pribičeviću, na to se je pa proučeval materijal skupščinskega zasedanja. Klub KDK šteje 17 članov.

Pomanjkanje vode v Mariboru

Radi izredne vročine in suše je nastalo pomanjkanje vode v mestnem vodovodu vsled povečanja porabe vode, ki je narasla na 6.500.000 litrov dnevno. Vkljub nepretrganem obratovanju črpalnik podnevi in ponoči je skoraj nemogoče dobavljati za mesto potrebne vode.

Poraba vode pa dnevno narašča, in bo nastalo občutno pomanjkanje vode in s tem zvezane marsikake neprilike, ako ne nastopi v kratkem sprememba vremena.

Glede na to je mestni magistrat primoran pozvati prebivalstvo k največjem štedenju z vodo.

Kakor je bilo že prejšnja leta ponovno razglašeno, je prepovedano prevažanje vode iz mestnega vodovoda na druga zemljišča brez posebnega tozadevnega dovoljenja. Prestopki zoper te določbe se bodo brezobzirno kaznovali z globo 1000 Din in se bo krivcu zaprl vodovod za celo dobo pomanjkanja vode.

Hišni posestniki oziroma njih namestniki se naprošajo, da pregledajo vse vodovodne naprave in napeljave v straniščih ter ukrepejo vse potrebno, da se morebitne poškodbe takoj popravijo.

Ravnatoko naj kontrolirajo v lastnem interesu vsaj na teden vodomere in si zabeležijo stanje istega, da bo mogoče takoj dognati vse poškodbe vodovodnih cevi in s tem preprečiti znatno zastojo vode.

Dolžnost vsakogar je, da eventualne razpoke cevi na ulicah takoj naznani ravnateljstvu mestnega vodovoda.

Kako je Gligorije Milčinov pobegnil iz Zagreba.

Kakor smo že poročali, je pravi organizator atentata na Žiko Lazića, načelnika policijske službe v notranjem ministru, bolgarski emigrant Gligorije Milčinov, za čegar izsleditev je sedaj razpisana nagrada v znesku 100.000 Din. Milčinov je stanoval zadnje čase v Ilici št. 111 pri neki priprosti in revni hrvaški rodbini Fistrić. Prihajal je vedno pozno zvečer domov, vstajal pa je rano zjutraj. Svoji gospodinji je nekoč izjavil, da se peča s kupovanjem in preprodajanjem blaga. Pretekli petek, po atentatu Ivana Momčilova na Žiko Lazića, je prišel zjutraj k Fistrićevim detektiv in vprašal po Milčinovu. Ta je še spal v postelji, pri njem na tleh pa je prenočeval neki njegov rojak. Detektiv je pozval oba, naj gresta z njim na policijo, da bosta zaslišana. Res sta se oba takoj oblekla, nakar se je Milčinov nenadoma obrnil proti detektivu in mu rekel: »Popitrite nekoliko, grem samo na stranišče in se takoj vrnem!« Detektiv je privolil, toda Milčinova ni bilo več nazaj. Izginil je brez sledu, njegov rojak pa je bil takoj aretiran in z močnim spremstvom odveden v Beograd. Zanimivo je, da se je Milčinov pred atentatom čisto neovirano kretal po Zagrebu. Imel je vedno pri sebi celo priporočilno pismo naših oblasti, v katerem ga priporočajo vsem podrejenim organom, da »naj mu grede povsod na roko«. Organizator beogradskega atentata je užival torej popolno zaupanje naših oblasti.

Policajska kronika.

Včeraj so na raznih krajih mesta izvršili stražniki pet aretacij; ena oseba je bila aretovana radi beračenja, ena radi pijanosti, ena radi pretepa in dvoje radi hazardne igre. — Prijav je bilo vloženih 12.

Večja akcija SLS proti „Jutru“

v Mariboru, ki jo je pred par dnevi napovedal »Slovenec«, je imela »velikanski« uspeh. Število naročnikov »Jutra« je namreč še priraslo, odpovedala pa je list samo ena stranka, — oblastni odbor. Nedeljske številke »Jutra« se je pa prodalo samo v kolportazi 70, »Slovenca« pa 14. Tako smo menda z akcijo vsi zadovoljni. Kajti med onimi 70 so gotovo tudi oni, ki akcijo vodijo. Je že vrag, da se »Slovencu« nobena akcija ne posreči. Usiljevanje »Slovenca« naprednikom je žalostno propadlo. Pošiljanje »Slovenca« uradnikom, ki jih baje do dr. Koroščevega vstopa v vlado ni našel med naročniki, se tudi ni obneslo. Tako z vsemi akcijami, ki so seveda naperjene v prvi vrsti za povečanje skromnega števila naročnikov »Slovenca« v Mariboru — razburjenje proti »Jutru« je namreč le bolj umetno — ni nič!

Premeščenja pri carini

Iz Maribora so bili prestavljeni uradniki: Dobroslav Milenković v Zagreb, Marko Domazeti in Gjurgje Pavlovič v Ljubljano, Ciril Švaiger v Beograd, Jovan Mraković v Zemunik in Bogumil Medanič na Rakek. — V Maribor pa so premeščeni uradniki: Ivan Tevž z Rakeka, Alojz Hrovat, Živorad Purič, Spiridon Kapetanović, Svetozar Mihajlovič iz Beograda, Matija Miholjevič iz Osijeka, Stevan Živković s Sušaka, Anton Grčko, Ivan Skala iz Ljubljane, Derviš Kahvedžić iz Gederovcev. — V Gederovce pridejo uradniki: Oskar Kotar iz Ljubljane, Viljem Jakovčič in Josip Randi, v Gornjo Radgono pa Vitko Brolih iz Zagreba.

Iz železniške službe.

Iz Maribora je premeščen v prometno komercialni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani uradnik g. Matevž Berce.

Uspeh slovenskih umetnikov.

Dosedanja člana mariborske opere g. Peter Burja in njegova soproga ga Franja sta s 1. avgustom angažirana na Narodnem divadlu v Olomoucu. Kakor Mariborčani seveda obžalujemo, da ju z ukinitvijo opere ne bomo več slišali v našem gledališču, tako čestitamo umetnikom na uspehu, ki sta ga dosegla na Češkem!

Diplomiral je v Varšavi

na visoki šoli za trgovino g. Vinko Jug iz Maribora, član jugosl. akad. društva »Adria«. Naše iskrene čestitke!

Posestno gibanje.

Vrtnar Ferdinand Kočevar je prodal Josipu Prašelj-u iz Celja hišo št. 63 na Koroški cesti za Din 121.000 Din. — Adolf in Marija Bernhard sta prodala Milošu Benčini iz Starega trga pri Rakeku, Mariji Ernešek in Francu ter Josipini Šauperl iz Maribora hišo št. 16 na Slomškovem trgu za 300.000 Din.

Ljutomer.

Našo Glasbeno društvo (Mestna godba na pihala) si je nabavilo pred kratkim nove instrumente ter je z istimi že večkrat nastopilo z uspehom v mestu pri raznih slavnostih in pri promenadnih koncertih. Ker bi godba rada razmahnila svojo delovanje tudi v okolici, je sklenil odbor, da poleti v nedeljo 29. tm. v Slatino-Radenci, kjer priredi 2 koncerta in sicer ob pol 11. dopoldne in ob 16. uri. Koncerta se vršita pred zdraviliškim hotelom pri g. Maršeku. Nastopi 18 mož ter proizvajajo razne slovanske skladbe.

Nesreča Mariborčanke v triglavskem pogorju.

19letna Marjeta Šoštarč iz Maribora je odšla že v soboto na izlet in skušala dospeti po severni steni na Triglav. Pri plezanju ji je spodrznilo in je padla 26 metrov globoko. Rešilni oddelki so jo našli šele včeraj in sicer živo. Po čudnem naključju si je zlomila samo eno nogo, sicer pa ni imela nobenih drugih poškodb. Prepeljana je bila v bolnico v Ljubljano, kjer so jo danes operirali in je izven vsake nevarnosti.

Nekdaj v starih časih . . .

CAR IN GARDIST. — VISOKA MILOST — VISOKA TAKSA.

Svet se dandanes zelo zanima za stare arhive. Zlasti v državah, v katerih so se izvedle znatnejše spremembe, se mnogo objavlja iz preteklosti, ki bi ostala drugače svetu nepoznana z vsemi svojimi zanimivostmi. Tako je v Rusiji nastala velika literatura iz samih arhivov in drugih zgodovinskih spominov. Preproste beležke raznih prič iz nekdanjih časov so vedno najboljše ilustracija prošlosti. Iz ruske preteklosti so posebno zanimivi spomini nekega dvorjana iz dobe Pavla I.

Ta car je bil človek, ki se je dal večinoma voditi od trenutnega razpoloženja. Če je bil trenutek gorostasen, je bilo tako tudi dejanje. Nekoč je car nekemu navadnemu vojaku-gardistu, ki se mu je zdel prikupljiv, dejal:

- »Sedite k meni v voz, poročnik!«
- »Navaden vojak sem, Veličanstvo, je bil ponižen odgovor.«
- »Car se nikdar ne zmoti, kapetan!«
- »Slušam, Veličanstvo!«
- »Tako je prav, major. Sedite k meni! Lep dan je danes.«
- »Veličanstvo, ne upam si . . .«
- »Kaj je to, polkovnik?«

Slučajno se je tokrat carju mudilo nazaj v palačo. Če bi vožnja trajala še nekaj minut, bi bil postal navaden gardist še maršal. Ker pa ni bilo časa, je spravil tekem četrte ure le do generalnega majorja.

Zgodilo se je pa, da je car čez nekaj dni zopet naletel na novega generalnega majorja ter ga pozval v svoj voz. Tokrat je pa šlo med razgovorom od minute do minute po činih navzdol in mož

se je izkrcał zopet kot preprost vojak, kakoršen je bil pred dnevi.

Pri neki paradi gardnih čet je eden od bataljonov razburil carja, ker ni izvajal vseh vaj popolnoma v redu. Car je prijezdil pred bataljon ter zapovedal: »Desno kreni — marš — v Sibirijo!«

In ves bataljon s komandantom, komandirji in vodniki je nastopil iz vežbališča svoj marš — proti Sibiriji. Knez Rostopčin si je mnogo prizadeval, da bi carja pripravil do preklica krutega povelja. Ko je bil car slučajno dobre volje in prigovarjanju dostopen, je bil nesrečni bataljon že več dni na maršu v Sibirijo.

Montesquieu je bil v poslovilni avdiciji pri papežu Benediktu XIV. Papež mu je dejal:

»Moj dragi predsednik, jaz hočem, da ohranite sedaj ob ločitvi dobre spomine na moje prijateljstvo. Vam in vaši rodbini podelim do smrti milost oprostitve od vseh postov.«

Montesquieu se je zahvalil Njegovi Svetlosti ter se poslovil. Nekaj ur pozneje so mu pa prinesli papeško bulo oprostitve od postov, zraven pa visok račun vseh pristojbin za oprostitev in dekret.

Mož se je prestrašil, ko je zagledal visoke številke, imel je pa toliko prisotnosti duha, da je papeškemu tajniku vrnil dokumente z besedami:

»Zahvaljujem se Njegovi Svetlosti za izkazano milost. Papež mi je pa tako svet, da se na njegovo besedo slepo zanašam in da o izkazani milosti ne rabim pismenega potrdila.«

mači obali za 400 dolarjev. Možak, ki je italijanska naseljenec, je policija izročila psihijatrom. Psihijatri so ugotovili, da sicer ni duševno bolan, a da je pokazal čudovito neumnost. »Lastnike« morja seveda zasledujejo.

Merilo lepote

V Galvestonu je bila, kakor znano, svetovna konkurenca lepotic. Zmagala je seveda neka Američanka. Način ocenjevanja pri tej konkurenci je bil posebno zanimiv. Lepota se je namreč merila in sicer z uro, kakoršna se uporablja pri dirkah in tekmah. Ura je natančno zaznamovala, koliko minut in sekund traja aplavz, s katerim so bile ob nastopu pozdravljene posamezne lepoticice. Aplavdiranje je trajalo različno do 50 minut, ni pa pri nobeni doseglo ene ure. Kandidatkinje, ki niso imele nad polurnega aplavza, so bile izločene od nadaljnega tekmovanja.

Medij o Nobilovi ekspediciji

Že ob poletu »Italie« iz domovine je neka okultistinja prorokovala slab konec. Sedaj pa poročajo nekateri italijanski listi, da je rimski profesor Luigi Bellotti, ki je znan kot medij, že 1. junija, torej ob času, ko še ni bilo nobenih radio-poročil, telepatično doznal vse to, kar se je pozneje potrdilo. Baje je vse, kar je zvedel, sporočil raznim merodajnim osebam, a mu ni nihče hotel verjeti. Pravijo, da je celo geografično dobro označil vse nesreče Nobileve zračne ladje.

Oduetnik in priča

Nekemu ponosnemu pariškemu odvetniku so se nedavno zelo smejali med sodno razpravo. Ko je nasprotna stran nastopila s svojimi pričami, je odvetnik prezirljivo nagovoril eno od njih — nekega delavca: »Vi ste pa gotovo že bili v ječi?« — »Seveda sem že bil,« je odgovoril ta tako prostodušno, da so se vsi čudili. — »No, z lepimi pričami nastopa moj nasprotnik,« je zaničljivo pripomnil odvetnik. Proti koncu razprave pa vpraša sodnik pričo: »Kako pa to, da ste že bili v ječi?« — »Gospod,« odvrne priča, »po poklicu sem zidar, pa so me poklicali v jetnišnico, da popravim celico, katero so ravno rabili za nekega odvetnika, ki je osleparil svoje klijente.«

„Ljubljana v jeseni“

»Ljubljana v jeseni«, XI. vselejska prireditve, se bo vršila z bogatimi in pestrim sporedom v letošnjem septembru od 1. do 10. Tedaj proslavi tudi naša kmetijska družba svoj 160letni jubilej z jubilejno kmetijsko razstavo s sledečim programom:

I. Splošno-poučni oddelek.

1. Kmetijsko šolstvo. 2. Gospodinjstvo. 3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi. 4. Kmetijska književnost. 5. Kmetijsko-poučna propaganda. 6. Kmetijska statistika. 7. Kmetijsko in združeno knjigovodstvo.

II. Strokovno-produktivni oddelek.

A. Kmetijsko rastlinstvo: 1. Prehrana rastlin. Glavne vrste zemlje. Obdelovalne zemlje. 2. Melioracije. 3. Gnojenje in gnojilni poskusi. 4. Rastlinske bolezni. 5. Poljedelstvo. Semenogojstvo. Poljski pridelki. 6. Travništvo, pašništvo in planšarstvo. 7. Vinarstvo in vinski pridelki. 8. Hmeljarstvo. — B. Živinoreja: 1. Govedoreja. 2. Mlekarstvo. 3. Prašičereja. 4. Konjereja. 5. Ovčereja in kozzereja. 6. Perutninarstvo. 7. Čebelarstvo. — C. Živinozdravstvo in podkovstvo: 1. Veterinarska policija in statistika. 2. Prva pomoč v sili. 3. Kužne bolezni. 4. Podkovstvo.

III. Oddelek za pomožne stroke.

A. Kmetijsko stavbištvo: 1. Hlevi, svinjaki, gnojišča in druge gospodarske stavbe. 2. Mlekarne in sirarne. 3. Vodovodi in napajalne naprave. 4. Vinske kleti in sodne sušilnice. — B. Kmetijska industrija: 1. Mlinarstvo in mlevski izdelki. 2. Škrobarstvo. 3. Oljarstvo. 4. Pivojarstvo. 5. Žganjarstvo. 6. Mesna obrt in industrija. — C. Kmetijski stroji: 1. Stroji za obdelavanje zemlje. 2. Stroji za pridobivanje pridelkov. 3. Stroji za podelavanje pridelkov. 4. Razni pomožni stroji. — D. Domača hišna obrt: 1. Suha (lesena) roba. 2. Pletarstvo. 3. Lončarstvo. 4. Tkalstvo. 5. Čipkarstvo.

IV. Oddelek začasne razstave.

Razstava in premovanja: 1. konj, 2. goveje živine, 3. prašičev, ovac in koz, 4. perutnine, 5. kuncev.

Oj ta vročina . . .

V okolici Ormoža, Ptuja in Varaždina se klati že nekaj časa neki možki, ki si je izmislil načrt za pridobivanje denarja. Ob sejmskih dnevih se pojavlja pri gostilničarjih in manjših trgovcih z izgovorom, da išče posebne vrste eno- in dvodinarskih novcev, za katere je pripravljen plačati trikratni znesek vrednosti. Seveda mu vsako že iz radovednosti drage volje takoj pokaže ves svoj drobiž. Slep par potem išče in išče, vmes pa dviguje roke in vzklika: »Oj ta vročina!« Seveda nikjer ne najde iskanih posebnih novcev, naker se mirno poslovijo od strank. Šele po njegovem odhodu opazijo stranke pri preštevanju drobiža, da je z neznanim sleparjem izginito tudi več denarja, ki mu je vsekakor pri njegovih obupnih gestah smuknil z rokave.

Pola Negri se zopet loči

Iz Los Angelosa se poroča, da se namerava znamenita filmska igralka Pola Negri baje zopet ločiti. Kakor znano, je sedaj poročena z bivšim princem Mdanijem iz Georgije v Kavkazu. Poja Negri se namerava po ločitvi nastaniti na svojem posestvu v Bretagni in ne misli več filmati. Zdi pa se, da je to najbrže reklamni trik, ker je Pola Negri še nedavno izjavila v Parizu, da je v novem zakonu zelo srečna in je govorila tudi o svojih filmskih načrtih za bodočnost.

Tristan Bernard kot plesalec

Tristana Bernarda je nekoč, ko je bil gost nemškega poslanika v Parizu doletela usoda, da ga je soproga komercialnega svetnika Popperja pozvala k plesu bluesa. Zastoj je dokazoval, da ne zna modernih plesov, moral se je udati. Ko je bil ples pri kraju, je dejala gospa Popper: »No — saj plešete dobro. Manjka vam samo spretnost za vodstvo.« — »Da,« je odvrnil Bernard, »s plesom je kakor z jezo: pri jezi je treba začeti, ko pa tudi vedno tja, kamor konj hoče.«

Sport

Naslov LNP

se glasi v bodoče: Krsnikova ulica 3/II, Ljubljana.

Jubilej nogometaša.

Stoto tekmo za barve ISSK Maribora je odigral preteklo nedeljo Josip Lazničič — Sara, ki mu je po igri čestital poleg mnogih tovarišev tudi načelnik nogometne sekcije ter mu predal lično spominsko diplomu.

SK Železničar — lahkoatletska sekcija.

Pozivajo se atleti: Ermenc, Fischer, Kager, Konrad, Kovačič, Krieger, Paulin, Pollak, Ronjak, Soukup, Spanner, Strukelj in Wagner, da pridejo zanesljivo v četrtek, dne 17. tm. ob 18.30 na igrišče radi določitve postave za nedeljsko starteto skozi mesto. — Načelnik.

Lahka atletika.

V sobotnih in nedeljskih tekmah za prvenstvo Jugoslavije v lahki atletiki, ki so se vršile na igrišču ASK Primorja v Ljubljani, je bil zagrebški Hašk v kolektivnem plasmaju z 72 doseženimi točkami prvi, zagrebški ASK z 48 točkami drugi, ljubljanska Ilirija (18) tretja, SK Pančevo (13) četrta, Primorje (13) peto, naker sledijo Jugoslavija, Concordia in Marathon.

Šifliš pojde k Ferenczvarosu?

Madžarski prvak FTC že delj časa išče novega vratarja, a so doslej stavili vsi kandidati previsoke zahteve. Po poročilih dunajskih listov pa je sprejel ponudbo prvaka budimpeštanskih profesionalcev vratar subotičkega Sanda Šifliš, ki je branil vrata v naši reprezentanci na letošnji olimpijadi in ki ga je svetovni tisk označil za najboljšega vratarja olimpijade.

Kolesarstvo.

Nekdanji amaterski svetovni prvak Engel je podlegel v Turinu na kolesarski dirki novemu laškemu prvaku Mario Bergamini-ju.

Ing. Flettner in Einstein

Ko je izumitelj Ing. Flettner valil po svojih možganih idejo rotorne ladje, je naletel na neke teoretične težave, ki so mu delale mnogo preglavice. Nekoč naleti na učenjaka Einsteina ter mu reče v svoji zadregi: »Gospod profesor, neko nalogo bi imel za vas. Ladja je dolga 50 metrov, široka . . .« — »Vem, vem,« ga prekine Einstein, »koliko let je star kapitan? 62 let? sem ga že vprašal.«

Smrt najdebelejšega človeka na svetu

V Atlantic City je umrl najdebelejši človek na svetu. Izmed 110 milijonov prebivalstva v Zedinjenih državah je bil on najtežji in obenem tudi najtežji človek na svetu. Naslova najdebelejšega človeka mu ni nikdo odrekal, tem manj, ker je bilo splošno znano, da je Emory Timman še tri mesece pred smrtjo tehtal 192 kg. To je vsekakor debelost brez primere, kateri je nesrečnik končno tudi podlegel. Zadel ga je namreč srčna kap.

Koliko velja en kandidat

Pariški občinski svet je razpravljal te dni o zelo zanimivem vprašanju. Eden izmed občinskih svetnikov je namreč trdil, da velja vsak kandidat mestno občino velike vsote denarja in da je pri vsakih volitvah zelo mnogo »fantastičnih« kandidatov. Tekom razprave je bilo res dognano, da velja vsak kandidat pariško občino okoli 1500 frankov. Ker pa je takih kandidatov več sto, so stroški občine toraj zelo veliki. Občinski svet je zato sklenil, da se sestavi zakon, ki bo one mogočeval »fantastične« kandidate.

Fenomenalna neumnost

Kakor drugod, tako je tudi v Ameriki kopanje v morju prosto. Nobena občina ali kaka druga javna oblast še ni pobirala z kopanje pristojbin. Nedavno je pa od ljudi, ki so se kopali na new-jerseyjski obali, zahteval neki možak pristojbino po 50 centov. Vsi so mislili najprej, da je to šala, ker se pa mož ni dal odpraviti, so poklicali policiste. Na policiji je mož z vso resnostjo trdil, da je lastnik morja ob tej obali in da je to morje pošteno kupil in plačal. Kazal je celo neko »kupno pogodbo« ter zatrjeval, da sta se nedavno zglasila pri njem dva moža iz Pottsville, ki sta se predstavila kot lastnika morja ter mu prodala morje ob do-

Kupujte železniške vozne karte v biljetarni 'Putnika' v Mariboru, Aleksandr. 53

Krivoustni berač

(The Man with the Twisted Lip.)

Angleški napisal A. Conan Doyle. Poslovenil K. Savec.

Okno je bilo na stečaj odprto in videla mu je natančno v obraz; pravi, da se ji je zdel strašno vzburkan. Krčevito je zakrilil z rokami, nato pa je izginil tako naglo, kakor bi ga bil kdo potegnil z neodoljivo silo od okna. Posebno eno dejstvo je presenetilo bistro žensko oko: dasi je nosil črno suknjo, v kateri je odšel z doma, ni imel ne ovratnika ne ovratnice.

Preverjena, da se mu je kaj pripetilo, je stekla po stopnicah navzdol — saj je bila prišla baš pred beznico, v kateri ste nočno name naleteli — planila je skozi vežo in se je hotela vzpeti v prvo nadstropje. Toda na prvi stopnici jo je prestregel tisti lopovski Laskar, ki sem ga bil prej omenil; sunil jo je nazaj v vežo in nato sta jo porinila z nekim Dancem, ki služi tam za slugo, na cesto. Vsa v dvomu in blaznem strahu se je odpravila po ulici in po srečnem naključju naletela v Fresno ulici na četo redarjev, ki so baš iztikali po tistih krajih. Nadzornik in dva redarja so jo spremili nazaj v hišo in dasi se je lastnik brloga močno protivil, so le stopili v sobo, v kateri je gospa zadnjič ozrla svojega moža. Ali po soprogu ni bilo ne duha ne sluha. Skratka: v prvem nadstropju niso našli žive duše razen revnega kruljavca, ki ga je bilo strašno gledati; očitvidno je tam stanoval. Berač in Laskar sta trdovratno trdila in se rotila, da razen njiju ni bilo vse popoldne nikogar v hiši. Tako odločno sta tajila, da je začel nadzornik že dvomiti in je bil do malega overjen, da se je bila gospa St. Clair zmotila. A nenadoma zažene gospa glasen krik, plane k škatljici, ki je ležala na mizi, sname pokrovček z nje, in na tla se usuje cel slap kamenčkov, s katerimi se igrajo otroci — bila je gradilna skrinjica, igrača, ki jo je bil obljubil gospod Neville St. Clair svojemu sinčku.

Odkritje je spravilo pokveko v veliko zadrego, nadzornik pa je ugotovil, da je stvar resna. Ukazal je redarjem, naj vso hišo skrbno preiščeta. Kar sta našla, je pričalo o grdem zločinu. Sprednja soba je nekaka sprejemnica; poleg nje je spalnica. Za hišo se dviga stena neke ladjedelnice. Med ladjedelnico in oknom spalnice je ozek presledek, ki je ob osekaj sicer suh, ob plimi pa stoji tam voda najmanj štiri do pet čevljev visoko. Okno spalnice je široko in se odpira

na zunaj. — Ko so sobo natančneje preiskali, so našli na podoknici krvave madeže in tudi leseni pod spalnice je bil tu in tam poškrabljen s krvjo. Za neko zaveso so našli v sprednji sobi vso obleko gospoda Neville St. Claira, le suknjo so pogrešali. Čevlji, nogavice, klobuk in ura — vse je bilo tam skrito. Na obleki ni bilo moči najti znakov nasilja, a o gospodu Neville St. Clairu ni bilo nobenega sledu. Moral je izginiti skozi okno, ker drugega izhoda niso mogli iztakniti. Sumljive krvave lise na podoknici so pobijale vsako nado, da se je rešil in splaval na suho, ker je bila plima ob času nesreče dosegla svoj višek.

Zdaj pa si oglejmo tiste lopove, ki so bili brez dvoma ozko zvezani z grdim zločinom. Laskar je znan kot človek mrzke preteklosti, a ker je gospa St. Clair izpričala, da ga je videla v veži le nekaj trenutkov pozneje, ko se je bil pojavil nje soprog pri oknu, bržčas ni bil neposredno udeležen pri umoru. Delal se je čisto nevednega in je trdil, da o početju Hugona Boonea, svojega najemnika, nima niti najmanjšega pojma; kako bi torej mogel odgovarjati za to, če so našli v kruljavčevi sobi obleko tistega gospoda, ki so ga pogrešali.

Toliko o Laskarju, lastniku beznice. Zdaj pa o nevarnem pohabljenecu, ki stanuje v drugem nadstropju brloga in ki je bilo gotovo zadnje človeško bitje, čigar oko je videlo Neville St. Claira. Ime mu je Hugon Boone; njegovo pošastno lice je dobro znano vsakomur, ki hodi mnogo v City. Po poklicu je berač, a da se ogne redarstvenim sitnostim, se dela, kakor bi prodajal voščene vžigalice. — Kdor se napoti po Thread-needle ulici, ugleda kmalu na levi strani med hišami majhen koticček. Tu sedi dan za dnevom pohabljenec in prodaja vžigalice. Ker se ljudem smili, dežuje precej milodarov v mastno usnjato čepico, ki leži pred siromakom na tleh. Še predno sem slutil, da se bom s tisto pokveko tudi službeno seznanil, sem podleža čisto opazoval in se čudil žetvam, ki so mu dozorevale v kratkih rokih. Vsa njegova oseba bode tako v oči, da nihče ne more mimo njega, ne da bi ga opazil. Nad bledim licem štrli čop oranžastih las, lice samo pa kazi grozna brazgotina, ki mu je skrivila kot gornje ustne; brada mu nalikuje na čeljusti kakega buldoga; dvoje srepnih črnih oči čudno nasprotuje barvi njegovih las. Vse to ga odlikuje v tolpi navadnih beračev, še bolj pa njegov rezki dovtip; prav spretno odbija vsako porogljivo besedo, s katero si ga privošči mimo hiteči ljudje. Ta berač stanuje v opi-

ski beznici; to je tisti mož, ki je zadnji videl pogrešanega gospoda.

Kruljavec je sicer in težko hodi, a inace se mi zdi, da je zdrav in da se dobro hrani. Vaše zdravniško izkustvo, Watson, vam gotovo potrjuje dejstvo, da izredno slabost enega člana človeškega telesa nadoknadi toliko večja moč drugih udov.

»Prosim vas, nadaljujte svojo povest!«

»Ko je gospa St. Clairova uzrla na podoknici krvave madeže, je omedlela; redarji so poklicali izvoščka in jo odpravili domov. Pri poizvedbah je ni bilo treba, čemu bi naj bila torej ostala? Nadzornik Barton, ki so mu bili slušajči poverljivi, je skrbno preiskal vso hišo in vse okoliščine zločina, toda ničesar ni mogel najti, kar bi stvar vsaj nekoliko pojasnilo. Škoda, da niso Boonea takoj odvedli; tako pa je imel nekoliko minut časa, da se je mogel domeniti s svojim prijateljem Laskarjem. Sicer so svojo pomoto kmalu uvideli; zaprli so berača in ga preiskali, toda ničesar niso našli, kar bi ga obteževalo. Nekaj krvavih madežev na svojem desnem srajčnem rokavu je opravičil z ranico na svojem prstancu; preden je bil odšel od doma, se je bil urezal in je močno krvavel, a ko je bil malo prej zaloputnil okno, si je ranico zopet odprl in brez dvoma je padlo nekaj kapelj tudi na podoknico. To so tisti madeži, ki so jih bili malo prej ugotovili. Odločno in trdovratno je trdil, da še nikoli ni videl gospoda Neville St. Claira; prisegal je, da prav tako malo ve, kako je prišla tuja obleka v njegovo sobo, kakor stražniki. Kar se pa tiče gospe St. Clairrove, ki trdi, da je videla malo prej svojega soproga pri oknu, mora izjaviti, da je zblaznela ali se ji je sanjalo. Dasi je hudo ugovarjal, so ga le odveli v stražnico, dočim je ostal nadzornik na licu mesta; ker se je nadejal, da bo oseka razkrila kako novo dokazilo.

»In to se je tudi res zgodilo, četudi niso našli v blatu tistega, česar so se bali. Ko je voda odtekla, je ležala le Neville St. Clairova suknja pod oknom, ne pa gospod St. Clair sam. In kaj bi rekli, da so našli v žepih?«

»Teža ne morem uganiti.«

»Ne, tega ne uganite nikoli. Vsi žepi so bili natrpani z bakrenim drobižem — štiristo in edenindvajset pennijev je bilo in dvesto in sedemdeset polpennijev. Ni se torej treba čuditi, da plima suknje ni odnesla. Človeško truplo je povsem druga stvar. Med ladjedelnico in hišo besni hud vrtnec. Zelo je verjetno, da je obtežena suknja ostala, dočim je golo telo odneslo v reko.«

»Kako pa naj pojmm, da so našli vso drugo obleko v hiši? Ali je bilo truplo v sami suknji?«

»Ne, tega ne uganete nikoli. Vs izžepi so dokazilna. Ako je treščil Boone svojo žrtvo skozi okno, tega ni moglo videti nobeno človeško oko. Česa se je bilo treba še bati? Kaj mu je bilo nato storiti? Bilo mu je menda takoj jasno, da se mora iznebiti nevarne obleke, ki bi ga mogla izdati. Zgrabil je torej suknjo in jo hotel vreči v vodo, a v istem trenutku se je spomnil, da ne bo potonila, marveč splavala. Le malo časa mu je preostalo; in veže je čul hrup, ko je silila žena v prvo nadstropje, ali pa ga je posvaril Laskar, da prihaja redarstvo. Niti za hip ni smel oklevati. Plane torej k predalniku, v katerem skriva plod svoje beračije in strpa ves denar, ki ga najde, v žepu, da se suknja potopi. Nato jo zavihiti skozi okno in tako bi bil storil tudi z drugo obleko, da ni slišal, kako prihaja sovražnik. Le toliko časa mu je še ostalo, da je zaloputnil okno, potem pa so pridrveli redarji.«

»Vse to bi se bilo lahko res tako pripetilo.«

»Dobro torej; ker nimamo boljše domneve, se bomo držali te. Kakor sem vam že pravil, so Boonea uklenili in odvedli v redarstveni urad. Toda tam so se uverili, da mu iz njegove preteklosti nimajo ničesar hudega očitati. Poznali so ga sicer že mnogo let kot berača po poklicu, toda živel je ves čas skromno in pravično. Tako stoje sedaj stvari.

Dalje prihodnitič.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Mali oglasi, Melitijev poročnovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasni trgovskega ali ročnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Pozor zastopniki! Srečke na obroke!

Povsem nove najvišje provizije!

Pišite v lastnem interesu na Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28 pod šifro »Brezkonkurenčni zaslužek 367-1« 1378

Lepa enonadstropna ogelna hiša z 8 stanovanji, trg. lokalom in lepim vrtom, 5 min. od Glavnega trga je na prodaj za 480.000 Din Naslov pove uprava lista. 1323

Volneni deleni dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg 17.

Kupim staro zlato srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

KAVARNA EVROPA Dnevno prvovrstni spored.

Ležalne stole s posebno močnim platnom, pleteno pohištvo, ležalne mreže, potne košare i. t. d. nudi najugodnejše

Drago Rosina, Maribor Vetrinjska ulica 26 126

Trajne kodre po najnovjšem sistemu. Vodna ondulacija, manikura, masaža ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje frizerski salon A. Mrakič, Maribor, Čankarjeva ul. št. 1. 77

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Ne pozabite kupiti potne kovček katere nudi v vseh velikosti in vrst ter po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 1252

Rožnata foulard svila za poletne obleke od 68 Din naprej pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Velika klet v centru Maribora, suha, se takoj odda v najem. Naslov Maribor, Aleksandrova cesta 12, Komaver. U

ODPRODAJA

ostalih posameznih parov čevljev in čevljev iz platna

Prodaja se vrši od 18. julija do 15. avgusta tl. in sicer po nabavnih, deloma tudi pod nabavnimi cenami

Oglejte si na vsak način cene v izložbah oknih!

Cene so sledeče: 48, 58, 68, 78, 88, 98, 108, 118, 128, 138, 148, 158, 188, 198, 208, 218, 228 Din itd.

PRI TVRDKI JOSIP Waidacher SLOVENSKA UL. 6 MARIBOR SLOVENSKA UL. 6

ORANŽADA PATRIA

Citronada in Mandarinka „Patria“ so najfinejši naravni sadni soki. Stalna zaloga je pri

JAKOBU PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.

»drobno!«

Nu čebelat! XVI